

УДК 378.6:61.016:[579+578+612.017]:37.015.3:159.954

**РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЯ,
ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ»**

Дерев'янку Т.В., Звягольська І.М.

Полтавський державний медичний університет
derevyanko602@ukr.net

На сьогодні цілеспрямовано відбуваються трансформації в усіх сферах суспільного життя, в тому числі й медицині, що належить до галузей знань, в яких творчість та креативність відіграють особливу роль. Саме тому дедалі гостріше постає проблема розвитку творчого потенціалу особистості майбутнього медика, який здатний на відміну від людини-виконавця, самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення.

На наш погляд, вагомий освітній, виховний і світоглядний потенціал у вищих медичних закладах освіти має навчальна дисципліна «Мікробіологія, вірусологія та імунологія», наукові основи якої опановують студенти, і, які, є не лише теоретико-практичною базою їх фахової підготовки, а й мають важливе соціокультурне значення [2, 3]. В освітньо-виховне середовище кафедри активно залучаються вітчизняні та іноземні студенти II курсу стоматологічного та міжнародного факультетів, II-III курсів медичних факультетів №1 і 2 за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія», а також здобувачі вищої освіти II курсу спеціальності 223 «Медсестринство» освітньо-професійної програми «Парамедик» та I курсу – «Сестринська справа».

На кафедрі мікробіології, вірусології та імунології Полтавського державного медичного університету створені всі умови для прояву творчої та креативної особистості здобувача медичної освіти. Викладачі обирають такі форми й методи проведення занять, які спрямовані на виховання у студентів здатність і потребу логічно висловлювати свої думки в усній чи письмовій формах, брати участь у дискусіях, оволодівати мистецтвом ставити запитання

тощо. Після ретельної попередньої підготовки викладачі на певних практичних заняттях можуть використовувати метод мозкового штурму, кейс-метод, метод евристичних питань, вільних асоціацій та ін. [3]. Ефективними засобами, що сприяють творчій самореалізації студентів на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології, є система індивідуальних (доручення, творчі завдання, індивідуальні бесіди та ін.), групових (творчі групи, вікторини, олімпіади та ін.) і колективних (круглі столи, рольові ігри, тренінги, модерації, «дискусійні гойдалки» та ін.) форм діяльності [2, 3]. Суттєве місце у системі вищої медичної освіти займають заняття із застосуванням диспутів і дискусій. Такі заняття сприяють не лише виробленню у студентів уміння висловлювати і аргументувати власну думку, а й слухати інших, бути у ролі критика, що відповідно формує у здобувачів освіти наукове мислення, вміння реагувати на нові обставини, стимулює їх самостійність, активність.

Формування творчого потенціалу майбутніх лікарів відбувається і в процесі активної їх участі у позааудиторній роботі, що сприяє самостійності студентів, їх ініціативності та творчості [1].

Вагоме значення у формуванні творчих здібностей медиків на кафедрі має самостійна робота студентів, яка розглядається як важлива частина підготовки майбутнього творчого фахівця. Самостійна аудиторна робота передбачає виконання певних практичних завдань, підготовку усних доповідей із мультимедійним супроводом, розв'язок ситуаційних професійно-спрямованих тестових завдань, аналітичних повідомлень за новітніми досягненнями в галузі медичної мікробіології, генної інженерії, біотехнології [4].

Важливою складовою позааудиторної навчально-методичної діяльності майбутніх лікарів є участь в роботі студентського наукового товариства [1, 2, 3]. Залучення здобувачів освіти до науково-дослідної роботи кафедри – це багатогранний процес, який мотивується і координується викладачем і спрямований на поглиблення мотивації творчої професійної діяльності студентів, розвиток творчого, пошукового, клінічного мислення тощо.

Максимальний розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти відбувається в процесі спеціально організованої навчальної діяльності на практичних заняттях у вигляді імітаційної ділової гри [3, 4]. Ділові ігри дозволяють моделювати різні складні й конфліктні ситуації, виробляти стратегії поведінки, сприяти формуванню інтуїції, умінь вільно орієнтуватися та діяти в складній ситуації, допомагає аргументувати свій вибір. Мета навчальної ігрової імітації у медичному вузі – формування в особистості якостей майбутнього практичного лікаря.

Таким чином, активізація творчого потенціалу майбутнього лікаря здійснюється через формування творчого мислення, навичок дослідницької діяльності, уміння взаємодіяти з інформаційними засобами, ставити й вирішувати завдання різних видів, відповідно до конкретно виконуваної діяльності, що може допомогти формуванню й розвитку самостійності й пізнавально-дослідницької діяльності в процесі власної, спеціально організованої освітньої діяльності здобувача освіти.

Література:

1. Дерев'янку Т.В. Формування особистості майбутнього лікаря в контексті позааудиторної роботи на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології: досвід і перспективи / Т.В. Дерев'янку, І.М. Звягольська // – Медична освіта. – 2020. – №1. – С. 5-10.
2. Дерев'янку Т.В. Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів-іноземців на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології / Т.В. Дерев'янку, І.М. Звягольська, В.П. Полянська // Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава, 2020. – С.95-97.
3. Звягольська І. М. Форми і методи навчання іноземних студентів в умовах модернізованого освітнього середовища кафедри мікробіології, вірусології та імунології / І. М. Звягольська, В. П. Полянська, Т. В. Дерев'янку // Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян:

проблеми та перспективи : збірник статей навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 33–36.

4. Звягольська І.М. Про наступність формування базових знань з молекулярно-генетичних методів лабораторної діагностики інфекційних захворювань у здобувачів вищої медичної освіти / І.М. Звягольська Т.В., Дерев'янку, В.П. Полянська // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей V Міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава, 2020. – С.155-159.